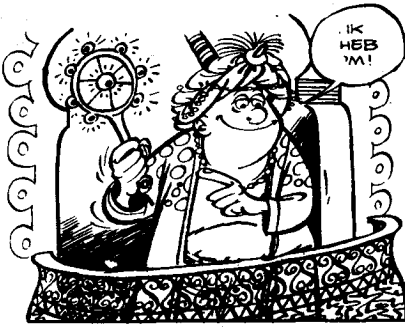

HWF — PEN 1987

STAR MAGAZINE

VAN DE REDAKTIE

Redactie: Peter Bosman
Bert Daemen
Toine van Hoof
Edwin Stoeel
Pim de Voogt

Realisatie: Hans Verboom

Abonnementen: f 25,- of BF 500 per jaar

Kontaktadres: Toine van Hoof
Molièrelaan 5
3533 VG Utrecht
030-931866

Girorekening: 2846516 (t.n.v. T. van Hoof)
Bankrekening: 49.76.43.561 (t.n.v. Star Magazine)

De redactie is ook nog niet op haar lauweren gaan rusten. Toine maakt zijn faam als crackkraker volledig waar. Waren zijn MK-verslagen al weinig vleidend voor onze nationale top, in het vorige nummer zette hij 'het monster' Paul Chemla in zijn hemd en nu is de gevierde ster Zia Mahmood aan de beurt. Wie zal zijn volgende slachtoffer worden?

Peter schreef een geolied verslag van het Caransa-toernooi, een soort Wimbledon zonder Lendl, Becker en McEnroe. Edwin filosofeerde twee pagina's bij elkaar over 1 spel en 2 heren X. Verder bewaart hij de nuttige lessen van Peter van der Linden en Frans Borm voor het nageslacht.

Pim sluit het nummer af met een biedsysteem van kampioenen en natuurlijk het voor de feestdagen onontbeerlijke kryptogram. Tot volgend jaar!

5 MINUTEN PROBLEEM

- ♣ 4
- ♥ A 8 5 2
- ♦ A B 9 4
- ♠ H V B 6

- ♣ A V 6 5
- ♥ V 9 3
- ♦ 8 5
- ♠ A 7 3 2

West	Noord	Oost	Zuid
2♣	dbl	pas	3SA
pas	pas	pas	

Uw linkertegenstander is niet zo vriendelijk om met schoppen uit te komen, maar legt ♣10 op tafel. Voorlopig zijn er zeven slagen, hoe gaat U daar negen van maken?

Zie verder blz.7

Eens per jaar vindt er in het paleis van de kalief van Bagdad -de goede Haroen El Poussah- een wonderlijke en aangrijpende ceremonie plaats. De paleiswachten kondigen aan "de sleuteldrager van de heerser der gelovigen", een vrolijk grijnzend negertje, dat op een kussen een grote gouden sleutel binnenbrengt met de woorden "Komt-ie!". Met deze sleutel opent de kalief een zilveren deur en gevolgd door zijn hofbeul, die gewapend is met een groot zwaard, verdwijnt hij in de diepten van het paleis om er even later met een scepter weer uit te voorschijn te komen. In het onwaarschijnlijke geval dat de kalief de scepter niet aantreft in de geheime kamer, wordt hij ter plekke door de hofbeul terechtgesteld en neemt een nieuwe kalief zijn plaats in. De scepter van de kalief, het symbool van zijn macht! Tot slot van de plechtigheid verschijnt de kalief op het balkon om de scepter den volke te tonen, onder het uitspreken van de woorden: "Ik heb 'm!"

Tot zover Gosciny in het schitterende Izno-goed-album 'Gekonkel in het kalifaat'. U begrijpt waar we heen willen: We hebben 'm! En vanavond komt de voltallige redactie van 'Bridge' 'm op een groot kussen binnenbrengen: de gouden HWF-pen. Hoewel we natuurlijk allang wisten dat we een prima bridgeblad maken, zijn we toch trots op deze onderscheiding, zeker gezien het feit dat de naam van de beste bridgejournalist die ons land ooit heeft gehad, eraan verbonden is. Herman Filarski, die kort voor zijn overlijden in 1982 nog een artikel in ons blad schreef, zal voor ons altijd een bron van inspiratie blijven.

Datzelfde geldt trouwens ook voor Victor Mollo, een andere grootheid uit de bridgejournalistiek, die onlangs op 74-jarige leeftijd overleed. De geestelijke vader van de Hideous Hog, de Rueful Rabbit en vele andere karaktervolle bridgefiguren is niet meer, maar zijn creaties leven voort.

Dit keer zult U overigens in Star Magazine geen verhaal van Mollo's imitator Vic Torremollinos aantreffen, maar er is voldoende compensatie: Jules van Ogtrop leverde dit keer maar liefst twee verhalen en Aris Bremer schreef een spectaculair viertallenverslag. Probeert U ook vooral het 5-minuten-probleem dit keer eens op te lossen en U mag daarvoor rustig langer de tijd nemen. De naam van de begenadigde speler die het contract in de praktijk maakte, kunnen we helaas niet prijsgeven uit angst dat gesponsorde topclubs hem weggopen.

DE KORTE GOLF

Door onze
golfmedewerker
Jules van Ogtrop

Het hinderen van de tegenpartij is de zwaarste zonde, die men tegen de golfetiquette kan begaan. Hoe anders is dat bij bridge, waar het dwarsbomen van de tegenstanders de essentie van het spel mag worden genoemd. Hoe feller het verzet, des te groter de voldoening voor de leider, die daaraan het hoofd weet te bieden. Een goed voorbeeld is het volgende spel uit het G.B.C. viertallentoernooi in september 1987 verspeeld in de AVRO studio in Hilversum.

N/NZ	♠ V B 9		
	♥ 7		
	♦ A 8 7 6 4 2		
	♣ A 10 7		
♠ A H		♠ 10 6 3	
♥ V 10 8 6 3		♥ B 5 4 2	
♦ V 10 5		♦ B 9 3	
♣ V 6 2		♣ H 9 8	
	♠ 8 7 5 4 2		
	♥ A H 9		
	♦ H		
	♣ B 5 4 3		
west	noord	oost	zuid
-	1 ♦	pas	1 ♠
pas	2 ♦	pas	2 SA
pas	3 ♠	pas	4 ♠
pas	pas	pas	

Dat was beslist niet kinderachtig geboden door noord-zuid. Opmerkelijk is ook het zwijgen van west, die eerst de kat uit de boom wilde kijken, maar er later niet meer tussen kon komen.

West komt uit met een kleine harten voor de ♥A van zuid, die ♥H deblokkeert en dan schoppen speelt. West komt aan slag. Nu zijn er verschillende mogelijkheden.

A) West speelt ♥V. Op tafel gaat ♠7 weg en zuid neemt met ♥H. Weer volgt schoppen en west, aan slag met ♠A, trekt ♥10, die op tafel wordt getroefd met ♠V. Daarmede wordt de ♠10 van oost hoog. Het mag de verdediging echter niet baten. ♠A wordt geïncasseerd en een ruiten wordt getroefd. Oost wordt aan slaag gebracht met ♠10 en de ♠A op tafel is de entree voor de vrije ruiten. Het contract is gemaakt.

B) West speelt ♥V. Op tafel gaat ♠7 weg en zuid neemt met ♥H. Weer volgt schoppen en west, aan slag met ♠A, ziet het belang van het krijgen van een slag in klaveren. Hij speelt ♠2 in, die zuid onmiddellijk op de tafel neemt met de ♠A. De ♠A wordt meegenomen en een ruiten wordt getroefd. Bij het trekken van de laatste troef is de ♠V de entree voor de vrije ruiten. Het contract is gemaakt met een overslag.

C) West speelt meteen ♠2 (het sterkste tegenspel). Nu moet zuid volledig de bakens verzetten. Hij laat ♥H van oost maken en als deze (zeer goed) harten natrekt, pakt hij ♥H en gooit op tafel een ruiten af. Nu mag zuid geen schoppen vervolgen, want dan kan de tegenpartij met een hoge harten hem dwingen hoog op de tafel te troeven, waardoor de ♠10 van oost wordt gepromoveerd. In plaats daarvan neemt zuid onmiddellijk de snit op ♠V en gooit daarna op ♠A zijn ♥9 af. Nu pas volgt ♠V voor de ♠A van west. De volgende kaarten zijn overgebleven:

♠ B		
♥ -		
♦ 8 7 6		
♣ A		
♠ -		♠ 10
♥ V 10 8		♥ 7 5
♦ V		♦ B
♣ V		♣ 9
	♠ 8 7 5	
	♥ -	
	♦ -	
	♣ B 7	

West speelt ♥V na en zuid troeft. De laatste troef wordt getrokken, waarna zuid het niet meer fout kan doen.

In de praktijk kreeg zuid tegenspel A en daardoor werd het helaas geen "hole" om thuis eens uitgebreid uit de doeken te doen.

ZIA DE GEZALFDE

Toine van Hoof

Hij bridget als een jonge god, is op z'n 40ste al in goeden doen, wordt in eigen land als een held vereerd en vrouwen lopen met hem weg. Een benijdenswaardig man dus: Zia Mahmood, de Pakistaanse bridge-virtuoos.

Zijn populariteit bij vrouwen wordt nog overtroffen door de adoratie die bridge-journalisten voor hem hebben. Vorig seizoen vielen Zia maar liefst twee onderscheidingen ten deel: de 'Romex Award' voor het beste bod van het jaar en de 'Royal Viking Award' voor de speler van het jaar. En het kon de verzamelde IBPA-leden in Brighton helemaal niets schelen dat onze donkere vriend iedereen pakweg drie kwartier liet wachten voordat hij de bijbehorende 750 dollar op kwam halen. Maar wat wil je ook. Zia levert met zijn geïnspireerde aanpak van het spel voortdurend interessante bridgestof en die kolommetjes moeten toch elke week weer gevuld worden.

Zia is tegenwoordig ook weer elke zaterdag rond een uur of zes op de BBC te zien in 'The International Bridge Club'. Aan zijn medespeelers in deze high-stake robberpartijen werd eens gevraagd wat zij van Zia's speelstijl vonden. Sammy Kehela omschreef hem als een 'buccaneer', altijd bezig zijn tegenstanders voor problemen te stellen. Hij sprak zijn bewondering uit voor Zia's uitzonderlijke kaart-intuïtie, overigens niet zonder op te merken dat de alternatieve stijl, normaal doen en zo min mogelijk fouten maken, minstens zo effectief was. Tony Forrester was wat minder vlijend. Het kwam er op neer dat hij Zia eigenlijk maar een vogelaar vond, wiens onvermijdelijke fiasco's wat te gemakkelijk door de vingers worden gezien.

Zia's verrichtingen in het eerder dit jaar gehouden Staten Bank Toernooi lijken Forresters gezichtspunt te onderschrijven. Laten we eens naar een paar spelletjes kijken.

V.I.n.r Lodge, Forrester en Mahmood.

-3-

O/allen

♠ 8 3
♥ A H B 10
♦ H B 9
♣ B 7 5 2

♠ 7 6
♥ 9 6 4 3 2
♦ 10 5 3
♣ V 9 8

♠ B 9 4
♥ V 5
♦ A V 7 6 4
♣ 10 4 3

♠ A H V 10 5 2
♥ 8 7
♦ 8 2
♣ A H 6

west	noord	oost	zuid
Kokish	Granovetter	Lawrence	Mahmood
-	-	pas	1 ♠
pas	2 SA	pas	3 ♠
pas	4 ♠	pas	5 ♦
pas	5 ♥	pas	6 ♠
pas	pas	pas	

Aan de andere zeven tafels van het toernooi was dit een dood spel met als eindcontract 4♠ of 3SA, goed voor elf slagen. Twee keer had zuid alle slagen gehaald na een klaverstart. Zia gooide er een truc in. 2SA was echt en forcing, 3♠ een slempoging en 4♠ een sign-off. Dat Zia hierna toch doorging zette Eric Kokish aan het denken, want met echte ruitens had hij over 2SA gewoon 30 kunnen bieden. "No," schreef Kokish, "that 5♦ continuation had 'theft' written all over it. But there was more to it than just that. Zia, who had spent quite a bit of bridge time with me, knew that I would have just the reaction I had to this bidding. Was 5♦ a double bluff? I'd have to ante up to find out!"

Kokish besloot uiteindelijk toch zich de ruitstart te laten aanpraten. Lawrence incasseerde de eerste twee slagen. Het spel kwam in alle kranten. Briljant geboden van Zia en wat een prachtig tegenspel. De IBPA-kolommen vermeldten natuurlijk niet dat Zia in slag 1 ♦8 bijspeelde, zodat Lawrence de ♦3 start kon lezen als een driekaart (ze spelen vierde van boven), maar dat was maar een futilliteit.

Ook werd in de verslagen over het Staten Bank Toernooi met geen woord gerept over het volgende spel, dat toch tot de allerfraaiste behoorde:

W/NZ	♠ 8 4 3	
	♥ B 6	
	♦ V 10 8 7 5 3	
	♣ A 6	
♠ B 9 2		♠ H V 10
♥ H V 10 5 4		♥ A 7 3 2
♦ 4		♦ H B 2
♣ H B 8 5		♣ V 7 2
	♠ A 7 6 5	
	♥ 9 8	
	♦ A 9 6	
	♣ 10 9 4 3	

west	noord	oost	zuid
Granov.	Sharif	Mahmood	Chemla
pas	pas	1 ♣	pas
1 ♥	pas	1 SA	pas
3 ♣	pas	3 SA	allen passen

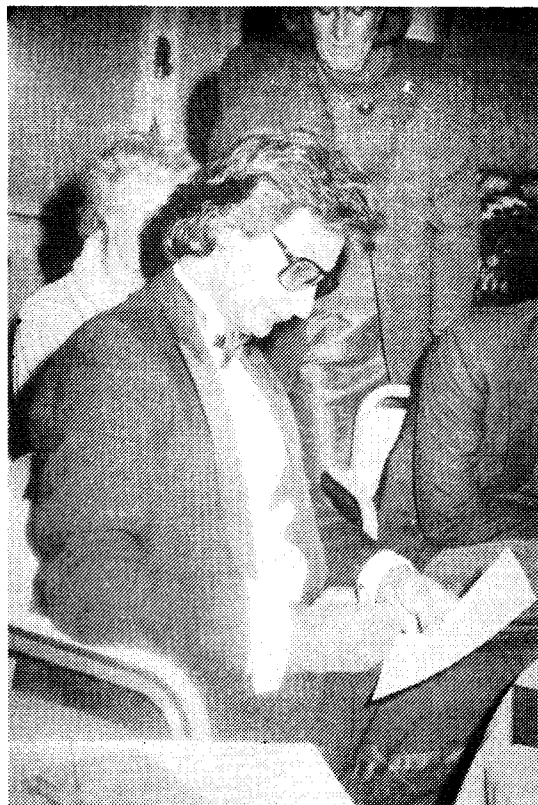
Weer een dooie ♠ aan alle tafels, behalve met Zia op de oostplaats. Hij meende dat zijn plaatjes in schoppen en ruiten beter waren in 3SA dan in ♠. Hij werd wel zwaar gestraft voor zijn eigenzinnige bieden op dit spel. Paul Chemla, onze anti-held van de vorige keer zat zuid en legde ♦9 op tafel! Omar legde de vrouw en Zia maakte ♦H. Er zijn zes slagen en Zia begon met het ontwikkelen van de klavers. Omar nam het aas en speelde ♦10 na. Zia zal zijn ogen niet geloofd hebben toen Chemla ♦B met de aas pakte en was even later 3 down.

Het volgende spel stond wel in het toernooi-bulletin:

W/NZ	♠ B 6	
	♥ B 8 4	
	♦ H V 8 7 5 2	
	♣ B 8	
♠ A H 8 5 2		♠ V 10 7 4
♥ 6 2		♥ 7 5 3
♦ A 4		♦ 10 9 3
♣ A H V 6		♣ 7 5 3
	♠ 9 3	
	♥ A H V 10 9	
	♦ B 6	
	♣ 10 9 4 2	

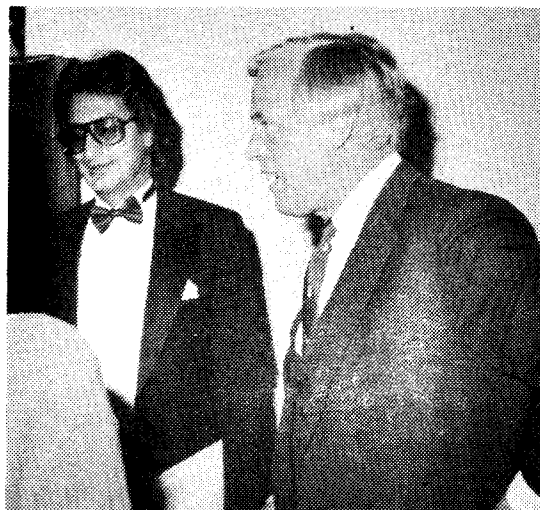
Opnieuw een tamelijk historieloos spel. Het probleem was om met de OW-handen ♠ te bereiken. Dit lukte slechts vier van de acht paren, omdat de meeste oost-spelers absoluut niet in beweging waren te krijgen. Zia had weer zijn geheel eigen visie:

west	noord	oost	zuid
Granovetter		Mahmood	
1 ♣	pas	2 ♥ !	pas
3 ♣	pas	pas !	pas

Zia Mahmood
...rookgordijn...

Zia vermoedde dat de tegenpartij de kaarten had en legde een rookgordijn. Toen zijn partner met 3♣ doorkwam en NZ geen tekenen van ongemak vertoonden wist Zia dat wanneer hij nu 3♣ zou bieden, hij in de volgende biedronde verzocht zou worden zijn aantal azen aan te geven. Hij besloot te passen. Granovetter haalde na ♦H start precies 3♣, zodat de schade tot 5 imps beperkt bleef.

Zia met Dhr. Fayo Durks van de Staten Bank

Granovetter werd van het gevogel aan de overkant ook een beetje balorig:

N/OW   ♠ 7 2
 ♥ 10 9 6 4
 ♦ 4 3 2
 ♣ 9 8 4 3

♠ V 9 6 4 3   ♠ A 10 8 5
 ♥ B   ♥ H 7 5 3 2
 ♦ A 7 6 5   ♦ 10
 ♣ 6 5 2   ♣ A V 7

♠ H B
 ♥ A V 8
 ♦ H V B 9 8
 ♣ H B 10

west	noord	oost	zuid
Rose	Granov.	Shenkin	Mahmood
-	1 ♥ !	pas	2 ♦
pas	pas	dbl	pas
2 ♠	pas	3 ♦	pas
3 ♥	pas	4 ♥	dbl
4 ♠	pas	pas	dbl
allen passen			

Met een klaverstart zou Rose het nog moeilijk hebben gekregen, maar Granovetter begon met een ruitje en toen ging het eigenlijk vanzelf: ♦A, ♥B voor de vrouw, ruiten troef, harten troef, ruiten troef en harten troef, waarbij ♠A valt. De laatste ruiten wordt vertroefd, noord doet ♥10 weg, ♠A wordt gecincasseerd en dan volgt ♥H. West doet een klaver weg en noord troeft. De klavernakomst wordt gepakt en op ♥7 verdwijnt de laatste klaver. Zia maakt alleen nog ♠H.

Matthew Granovetter
...balorig...

Uiteraard deden Mahmood en Granovetter op het toernooi ook wel goede dingen. Deze 6♠ is bepaald niet makkelijk te bieden:

Z/OW   ♠ A V 10 6 5
 ♥ B 6 5 4
 ♦ A 7
 ♣ A H

♠ 4 3   ♠ 9 8
 ♥ 9 8 7 3   ♥ A V 10 2
 ♦ V 6 5 4 2   ♦ B 3
 ♣ 6 2   ♣ V 10 9 7 4

♠ H B 7 2
 ♥ H
 ♦ H 10 9 8
 ♣ B 8 5 3

noord	zuid
Granovetter	Mahmood
-	pas
1 ♠	2 NT (fit+singl.)
3 ♠ (welke)	3 ♥ (singl.♥)
4 ♠ (cue)	4 ♦ (cue)
4 SA	5 ♦ (1 v.d. 5)
6 ♠	pas

Granovetter kreeg ♥A uit en maakte vlot 12 slagen door drie hartens in zuid te vertroeven. Het spel is interessanter met een troefstart. Dit overkwam Steve Lodge, partner van Tony Forrester, trouwens afgetekend laatste in het toernooi. Het spel is te maken door een troefsnit over ♦V, maar Lodge vond een veel kansrijker speelwijze: schoppen genomen in noord, harten voor het aas van oost en de nare schoppennakomst weer in noord gepakt. Harten getroefd, ♠AH, harten getroefd en klaver getroefd. Als ♥V of ♣V nu gevallen is, ben je al thuis. Anders is er wellicht een dwang in dit eindspel:

♠ A 6
 ♥ B
 ♦ A 7
 ♣ -

♠ -   ♠ -
 ♥ 9   ♥ V
 ♦ V 6 5 4   ♦ B 3
 ♣ -   ♣ V 10

♠ -
 ♥ -
 ♦ H 10 9 8
 ♣ B

Draai ♥V en ♥9 om en het spel is gemaakt door het uitspelen van de troeven. Pech dus voor Lodge.

Enri Leufkens is $\heartsuit$ gestart tegen $\clubsuit$ en Zia denkt na over zijn maakkansen.

Toch is Zia wel een heel bijzondere speler. Deze $\heartsuit$ deed niemand van de op het Statenbanktoernooi verzamelde topspelers hem na:

O/allen	$\spadesuit$ A 8 6 2	
	$\heartsuit$ H 5 2	
	$\diamondsuit$ A 7	
	$\clubsuit$ A H 8 4	
$\spadesuit$ 9 4		$\spadesuit$ B 7 3
$\heartsuit$ V B 7 3		$\heartsuit$ A 10 9 4
$\diamondsuit$ 5 4 2		$\diamondsuit$ H V B 8
$\clubsuit$ B 10 9 3		$\clubsuit$ 7 2
	$\spadesuit$ H V 10 5	
	$\heartsuit$ 8 6	
	$\diamondsuit$ 10 9 6 3	
	$\clubsuit$ V 6 5	

De echte Zia zoals de bridgekolommenvullers hem willen zien, openbaarde zich op het volgende spel:

W/OV	$\spadesuit$ 10 6 4	
	$\heartsuit$ 7 6 5 2	
	$\diamondsuit$ H 8 6 4 2	
	$\clubsuit$ V	
$\spadesuit$ B 8 7 5 2		$\spadesuit$ A V 9
$\heartsuit$ 10		$\heartsuit$ A V 9 4 3
$\diamondsuit$ A 7		$\diamondsuit$ -
$\clubsuit$ B 10 8 7 3		$\clubsuit$ A 9 5 4 2
	$\spadesuit$ H 3	
	$\heartsuit$ H B 8	
	$\diamondsuit$ V B 10 9 5 3	
	$\clubsuit$ H 6	

west	noord	oost	zuid
Granov.	Westra	Mahmood	Leufkens
pas	pas	1 $\heartsuit$	2 $\diamondsuit$
dbl	5 $\diamondsuit$	6 $\clubsuit$	dbl
allen passen			

Enri Leufkens startte met $\heartsuit$ en Zia speelde het spel inderdaad perfect af: $\heartsuit$ A genomen, in de hand $\spadesuit$ 9 weg, $\heartsuit$ 10 naar de aas, harten getroefd, klaver naar de aas en nog een harten getroefd. Ruiten getroefd in de hand en klaver na. Zuid zat ingegooid en mocht naar $\spadesuit$ AV of in de dubbelrenonce spelen.

De kranten waren terecht lyrisch over dit spel. Zia had het weer eens klaargespeeld. De kolommen vermeldten niet dat de jonge Italiaan Guido Ferraro aan een andere tafel precies dezelfde speelwijze had gevonden. Dat zou teveel glans aan het Pakistaanse aureool hebben onttrokken.

west	noord	oost	zuid
Terraneo	Granovetter	Fucik	Mahmood
-	-	pas	pas
pas	1 $\clubsuit$	dbl	1 $\spadesuit$
pas	4 $\spadesuit$	allen passen	

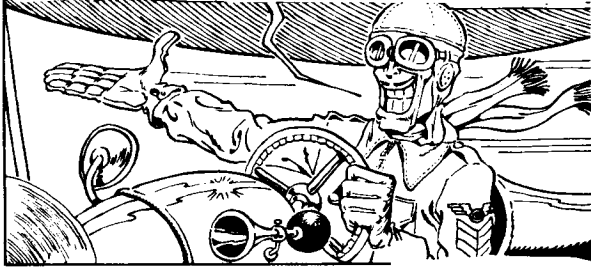
Terraneo legde $\heartsuit$ V op tafel en dat was de downstart. Zia troefde de derde harten af en taxeerde zijn kansen. Oost is gemarkeerd met hooguit twee klavers en minstens drie schoppens, gezien zijn informatiedoublet. Dus moest er een klaverintroever in de hand gemaakt worden en zou het zinloos zijn eerst twee ronden troef te halen. Maar hoe was het mogelijk om drie klaverslagen te halen zonder dat oost de derde zou aftroeven. Zia vond een schitterende oplossing. Hij incasseerde $\spadesuit$ AH, gevolgd door een kleine klaver van tafel. Fucik kon zich niet voorstellen dat troeven nu goed zou zijn en gooide een hartje af. Zia maakte $\spadesuit$ V, stak over naar $\heartsuit$ A, troefde de vierde klaver in de hand en had zijn 10 slagen. Goddelijk!

Mocht U begin dit jaar de kans gemist hebben om Zia van dichtbij te bewonderen, dan kunt U de schade binnenkort inhalen. Het tweede Staten Bank Toernooi wordt van 21 tot 24 januari gehouden, opnieuw in het statige Hotel des Indes. Zia is weer van de partij en zal ongetwijfeld opnieuw voor het nodige vuurwerk zorgen. Er zullen wel weer een stel blindgangers bij zijn, maar ook vele fraaie vuurpijlen en die zien we natuurlijk nog maanden lang aan het firmament.

Zia de gezalfde, we zullen nog veel van hem horen.

BRIDGE ABROAD

-7-

De Piloot

Deze keer gaan we eens niet over de grens voor de rubriek 'Bridge Abroad', maar gunnen we u een opmerkelijk kijkje in de verslaggeving van een 'Internationaal Tournooi' op nationale bodem: het Multihouse Marathon tournooi, dat kort geleden in Rotterdam plaatsvond. Dit is een overdrukje uit het Daily Bulletin nr.5 van dat tournooi:

THE "LOWEST" SACRIFICE?

Board 21 can really qualify for this title:

	♠AJT43		
	♥Q		
	♦8653		
	♣T96		
♠K87652	N	♠Q9	
♥T643	W E	♥J987	
♦7	S	♦JT42	
♣75		♣K42	
	♠NONE		
	♥AK52		
	♦AKQ9		
	♣AQJ83		

After two passes South (van Woensel) opened a natural 1♠, although 2♠ was popular at many tables. West overcalled 1♠ and North (Mevr. van Spaenhoven) and East (Krijt) both passed. South re-opened with a double and everybody passed. The contract went four down for a penalty of 800 which is the lowest sacrifice on the hand against a possible slam. 6♠, 6♦ and 6NT are all to be made but would they have been bid, Shakespeare would have said?

© Star Magazine 1987

5 MINUTEN PROBLEEM deel II

♠4
♥A852
♦AB94
♣HVB6
♠AV65
♥V93
♦85
♣A732

De klaveren leveren nooit meer en nooit minder dan 4 slagen op. Alle andere kleuren

Afgezien van de analyse was de commentator helaas ook slordig in de weergave van het spel: ♦7 en ♦10 waren namelijk verwisseld, in werkelijkheid had west ♦10 sec.

Shakespeare noch de commentator hadden kunnen dromen, dat het ook zo kon gaan:

West	Noord	Oost	Zuid
	pas	pas	2♦'
pas	2♦''	pas	4♥'''
pas	6♦	pas	7♦
pas	pas	pas	

' multi, waaronder elke 4441, 21-24 ptn.
'' relay
'''blijkbaar hele sterke 1444 (3♥ gaf ook al een 1444 aan, nl.)

West kwam uit met ♦10, en na twee rondjes ruiten was de troefpositie duidelijk. De tafel moet nu nog tweemaal bereikt worden: een maal voor de troefsnit en een maal voor de klaverensnit (♠H moet immers bij oost zitten wil dit contract slagen). Ondertussen moet de vierde harten natuurlijk ook nog weggewerkt worden, hetzij op ♣A, hetzij door op tafel te troeven. Dus: harten naar de vrouw, ruiten naar de negen, harten getroefd en nu ♣10 voorgespeeld en de snit eventueel herhalen met ♣9, de laatste troef trekken en claimen. De harten mogen voor deze speelwijze 6-2 zitten. Met het vriendelijke zitsel slagen uiteraard nog een aantal andere speelwijzen eveneens.

Veel zal van Woensel niet hebben overgehouden aan de +800. To bid or not to bid that's not a pilot's question.

hebben echter de mogelijkheid om extra slagen te ontwikkelen. Gezien het (zwakke) 2♠ bod van west is de kans vrij groot dat ♥H bij oost zit. Dat lijkt een aardig begin, dat alle andere kansen nog open laat. Bovendien kan west, als hij toch ♥H mocht blijken te hebben, de schoppen niet aanvallen. Goed, we nemen dus ♠H op tafel (oost bekennt), en spelen ♥2: 4, V, H. Dat is een tegenvaller. West speelt ♠9 na. U speelt klein in dummy en oost gooit ♦2 bij! Hoe verder?

Zie verder blz.10

VUURWERK

Aris Bremer

Op 13 november j.l. speelde Star 2, Lodewijk Tielens-Toine van Hoof (invaller voor Ruben de Leeuwe) en Peter van der Linden-Pim de Voogt tegen Star 3, Nico Verhoef-Aris Bremer en Peter Hendriks-Nils Verhoeve. Van tevoren zat het er dik in dat het geen saaie wedstrijd zou worden en dat er, net als de eerste wedstrijd, weer van alles zou gebeuren. Het werd vooral de avond van de slems en dat het allemaal niet altijd even briljant is zal U duidelijk worden, maar dat is eigenlijk voor mij een van de leuke kanten van het spel.

Spel 1 was al gelijk raak. Nog een slokje koffie nemend raapte ik op:

♠ A V 10 9 7 2 ♥ H 9 5 ♦ 8 2 ♣ H 6

Nico opende 1♣, Lodewijk volgde 1♦ en ik zei 2♠. Bij Toine kwam 4♦, bij Nico 4♠ en bij Lodewijk 5♦. Wat nu? Niemand is kwetsbaar.

Ik bood 5♠ en Nico deed er een bij. 6♠ werd na een snitje op ♠H gemaakt:

N/-	♠ B 8 4	
	♥ A B 7 4	
	♦ B	
	♣ A V 9 4 2	
♠ 5 3		♠ H 6
♥ 8 3		♥ V 10 6 2
♦ A 10 7 5		♦ H V 9 6 4 3
♣ B 8 7 5 3		♣ 10
	♠ A V 10 9 7 2	
	♥ H 9 5	
	♦ 8 2	
	♣ H 6	

Aan de andere tafel werd volstaan met 4♠.

Ik wist nu zeker dat het een roerige avond zou gaan worden. Ik had geen ongelijk want spel 2 diende zich aan. Lodewijk opende een 13-15 sans en Toine keek aan tegen:

♠ A 4 2 ♥ A 8 7 ♦ A H V 4 ♣ 8 4 3

Slem leek met deze verdeling ver weg en Toine bood 3SA.

Gesloten opende Nils ook 1SA (15-17). Peter had nu wat meer reden tot optimisme en parkeerde Nils uiteindelijk in 6SA:

O/NZ	♠ 9 8 7 3	♠ B 6
	♥ 10 2	♥ H V B
	♦ 10 5 3 2	♦ B 7 6
	♣ 9 6 5	♣ A H 10 7 2
♠ A 4 2		
♥ A 8 7		
♦ A H V 4		
♣ 8 4 3		
	♠ H V 10 5	
	♥ 9 6 5 4 3	
	♦ 9 8	
	♣ V B	

6♠ is altijd gemaakt, 6SA ook, behalve bij de opgelegde schoppenstart. Arme Nils stond nu voor de keuze: of precies VB sec bij zuid of VBx(x) bij noord. Hij raadde verkeerd en de op spel 1 verdiende 11 imps gingen weer terug.

Spel 3 was weer vuurwerk en liet weer zien hoe moeilijk het is wanneer niet kwetsbare tegenstanders zo nodig weer eens moeten tussenbieden. Toine opende 1♣ (sterk) met:

♠ A H 6 5 ♥ 9 ♦ A H 9 7 ♣ A H 10 3

Nico volgde 2♥ (zwak met schoppens), Lodewijk bood 3♥ (8+, 5+♥), Aris paste en Toine bood 3SA. Lodewijk zei 4♦ (echt) door Toine tot zes opgehoogd. Het hele spel:

Z/OW	♠ V 10 9 8 3 2	
	♥ 10 4 3 2	
	♦ V 2	
	♣ 7	
♠ A H 6 5		♠ -
♥ 9		♥ A H V B 6
♦ A H 9 7		♦ B 10 8 6 3
♣ A H 10 3		♣ V B 4
	♠ B 7 4	
	♥ 8 7 5	
	♦ 5 4	
	♣ 9 8 6 5 2	

Dit contract leverde uiteraard geen problemen op. Toine en Lodewijk waren niet zo gerust op het resultaat omdat zowel 7♥ en 7SA dicht zijn. Gesloten ging de bieding heel anders. Peter (H) opende 2♦ (multi) en Peter (L) volgde met 3♠. Nils dubbelde negatief en Peter zag dit contractje wel voor een klein vermoegen down gaan. Omdat er nog een slagje naar NZ ging waarop ze eigenlijk geen recht hadden, ging het nu zelfs met de nieuwe telling maar voor 800, zodat Star 3 weer 11 imps inleverde.

We moesten tot spel 11 wachten voordat het volgende slem zich weer aandeed. Gesloten opende Peter (H) als west 1♠ met:

♠ A H V 10 9 6 ♥ 5 4 3 ♦ 10 4 3 ♣ A

Het volgende biedverloop ontstond (Z/-):

Peter H.	Peter L.	Nils	Pim
-	-	-	pas
1 ♠	2 ♣	2 ♠	pas
4 ♠	5 ♣	pas	pas
???			

Peter bood nog eens 5♣, links kwam 6♣ en na tweemaal pas zei hij doublet. Het hele spel:

Z/-	♠ -	
	♥ A H V 9 6	
	♦ -	
	♣ H V 9 8 5 4 3 2	
♠ A H V 10 9 6		♠ B 7 5 2
♥ 5 4 3		♥ 10 7 2
♦ 10 4 3		♦ H B 9 6 2
♣ A		♣ B
	♠ 8 4 3	
	♥ B 8	
	♦ A V 8 7 5	
	♣ 10 7 6	

Peter van der Linden liet zich rustig naar 6♣ tillen om daar gedubbeld te worden. Aan de andere tafel bood Nico over 1♠ gelijk 6♣ in de hoop dat ik met ♣A zeven zou bieden. Toine geloofde het niet en doubleerde. Tegen deze betonnen 8-5 was niets te beginnen zodat aan beide kanten 6♣ gedubbeld gemaakt werd.

Op spel 24 boden Nils en Peter een mooie 6♣, die aan de andere kant werd gemist:

♠ 4 2	♠ A H 10
♥ A V 5 4 3	♥ B
♦ H 4 3	♦ A B 7 5
♣ H 9 2	♣ A V 8 6 5

Aris Bremer

Even daarna kwam spel 27 dat het klapstuk van de avond zou gaan worden:

Z/-	♠ 8 7 6 5 4	
	♥ 10 8	
	♦ H 10 8 7 6 2	
	♣ -	
♠ H V 2		♠ 9
♥ A V B 5		♥ 9 7 6 4 3
♦ A B 9		♦ -
♣ 10 9 2		♣ A H V B 5 4 3
	♠ A B 10 3	
	♥ H 2	
	♦ V 5 4 3	
	♣ 8 7 6	

west	noord	oost	zuid
Pim	Nico	Peter	Aris
-	-	-	pas
1 ♠ (16+)	2 ♣ (♦)	2 ♥	3 ♦
3 SA	pas	5 ♥	pas
6 ♥	dbl	pas	pas
6 SA	pas	pas	dbl
pas	pas	pas	

Nico doubleerde voor een klaverstart en Pim corrigeerde naar 6SA. Hoewel ik wist dat ♥H waarschijnlijk niet gemaakt zou worden, dubbelde ik maar, omdat ik dacht dat Nico met klaver tegen zou zitten. Na de start (♦x) verbleekte ik bij het zien van de dummy. Nadat Pim met de ogen dicht tweemaal een hartensnit had genomen, noteerde hij grijnzend +1330.

Peter en Nils boden ook 6♥, te spelen door west en niet gedubbeld. Lodewijk startte schoppen voor de aas en Toine speelde na even kijken (west had een 3-4-3-3 aangegeven) klaver na voor min 1. Zo gingen weer 16 imps richting Star 2.

Ondanks dit heen en weer gesmit van impen eindigde de wedstrijd in een kleine overwinning voor Star 2.

LES

Edwin Stoel

Ook dit jaar is er weer een reanimatiecursus voor ingeslapen hoofdklassers geweest. Of het door de wijze lessen van Peter van der Linden en Frans Borm van vorig jaar kwam, zullen we nooit met zekerheid weten, maar de resultaten in de hoofdklasse dat jaar waren bevredigend - in de ene hoofdklasse waren de Starteams 1, 2 en 3, in de andere 1 en 3 - hoewel zichtbaar voor verbetering vatbaar. Toch was de belangstelling, vooral van Starzijde, dit jaar duidelijk minder. Misschien was men bang voor een herhaling van vorig jaar? Dat was niet het geval en het was dan ook te merken dat de stof dit keer niet van een stapeltje 'al eens gedraaide cursusjes' kwam. Wil een dergelijke training voor het volgende jaar zin hebben dan zal er meer en eerder duidelijkheid verschaft moeten worden over de te behandelen stof en zal deze misschien zelfs in overleg met potentiële cursusgangers vastgesteld moeten worden.

En nu dan de obligate probleempjes:

- 1) N. ♠ A V 3   Na een 1♣ opening van
♥ A H 8 5 4   west bent u vrolijk op-
♦ H 9 8 7   gestoomd naar 6♣
♣ B   West start met ♠V
Hoe denkt u dit te ma-
ken?
- Z ♠ 10 9 4 2
♥ 6 2
♦ A V B 10 4
♣ H 9
- 2) W ♠ A V B 10   Oost mag 6 SA spelen
♥ A V 5 3   Start is ♠8
♦ H B 6   Bij ons speelde oost in
♣ 4 2   slag twee ruiten naar
de boer, die hield en
klaveren naar de vrouw,
die ook hield, en vroeg
zich vervolgens af wat
het probleem was. Nou?
- O ♠ H 3
♥ H 8 6
♦ A 7 2
♣ A V 8 6 5
- 3) N ♠ H V 10   West heeft 1♣ geopend.
♥ H 8 4   Oost start ♠B tegen 3SA
♦ H 7 5 2   van Noord. West duikt.
♣ H V 5   Wat nu?
- Z ♠ 5 3 2
♥ V B 5
♦ V 4 3
♣ A B 7 3

- 4) N ♠ H 9 8 6 5
♥ B 4
♦ H 8 2
♣ B 10 4

Zuid speelt 3SA.
Start ♠9

- Z ♠ V 10
♥ V 9 7 2
♦ A V B 10
♣ A H V

- 5) W ♠ H B 8 4
♥ B 7
♦ 10 9 6 5 3
♣ A 9

Oost speelt 6SA, maar
maakt hij dat ook?
Start ♥10

- O ♠ A V
♥ A H V
♦ A B 8
♣ H V 7 3 2

Voor oplossingen zie blz.15

5 MINUTEN PROBLEEM deel III

- ♠ 4
♥ A 8 5
♦ A B 9 4
♣ V B

N

W O

Z

- ♠ A V 6 5
♥ 9 3
♦ 8 5
♣ 7 3

Er vanuit gaande dat west de vereiste zes-kaart schoppen heeft voor het 2♣-bod, is hij gemarkeerd met tien zwarte kaarten. De kans op een 3-3 zitsel van de harten is niet zo groot meer. Nu een harten uitduiken naar oost is bovendien gevaarlijk, omdat die dan schoppen kan inspelen, en west bijvoorbeeld ruiten, waarna het er allemaal erg ongunstig uitziet. Zelfs bij harten 3-3 is het dan onduidelijk waar de negende slag vandaan moet komen. De enige mogelijkheid is dus zelf ruiten spelen, wellicht heeft west Honneur-10. Op ♠5 speelt west ♠V bij. Hoe verder?

Zie verder blz.18

CARANSA 1987

THE WIMBLEDON OF BRIDGE

QUIZ

Voor oplossingen zie artikel Caransa '87.

1) ♠ 9 6 4
♥ B 5 4
♦ A B 10 3 2
♣ 6 3

N	♠ H V 5 2
W O	♥ 9 8 6 3
Z	♦ 9 7 6 4
	♣ 9

Biedverloop:
west noord oost zuid
- - - 1SA (12-14)
dbl pas pas pas

Partner komt uit met ♣A en vervolgt met ♠H.
Wat gooit U af (U speelt revolving discards)?

2) ♠ 10
♥ B 9 5
♦ H 9 8 6
♣ A H B 9 4 .

♠ H V 9 4	N
♥ A V 10 8	W O
♦ B 4 3	Z
♣ 10 3	

Biedverloop:
west noord oost zuid
- - - 1SA (12-14)
2♣ 1) 3♣ pas 3SA
pas pas pas

1) hoge kleuren

U (west) komt uit met ♠H (aangesignaleerd met ♣3 en U vervolgt.... Wat?

3) ♠ 2
N ♥ H V 9 4
W O ♦ V 9 7 6
Z ♣ H B 4 3

♠ A V B 7 4
♥ 10 7 6
♦ 8 4 3
♣ 7 2

Biedverloop:
west noord oost zuid
pas 1♦ pas 1♠
pas 2♣ pas 2♦
pas pas pas

U bent gestart met ♥H, een kleine harten voor de aas van partner, die ♠B heeft nagespeeld. De leider nam nu ♠A en liet ♠10 doorlopen voor de heer van partner. Deze speelt nu ♠9 na, die U troeft. Wat is uw vervolg?

4) ♠ H 8 4 ♠ B 6
♥ H ♥ V 10 9 8 7 4 3
♦ A H B 10 3 2 ♦ V
♣ B 10 7 ♣ 9 8 2

Biedverloop:
west noord oost zuid
- - - pas
1♦ dbl 1♥ 1♠
2SA 1) pas 4♥

1) 18-19 balanced

Start kleine schoppen. Wat speelt U bij in dummy?

CARANSA 1987

Peter Bosman

Het Caransa viertallentoernooi is elk jaar weer goed voor een keur aan buitenlandse topteams. En binnenlandse natuurlijk. Kennelijk voelt Star wel aan dat ze daar niet niet meer bijhoren, want ik heb teams van onze club alleen maar zien schitteren door afwezigheid. Wel speelden er tal van Utrechternaren, waaronder enkele verwaalde Starleden. Jaap Veerkamp had me uitgenodigd weer te assisteren bij het maken van het Daily Bulletin, en dat stelde me in staat van heel wat spektakel te genieten. Zo was ik de eerste ochtend meteen wakker toen ik in het Okura Hotel arriveerde en, om de sfeer op te snuiven, even plaatsnam aan een tafel met op de NZ-plaatsen Barnett Shenkin en Victor Silverstone, uitkomend voor een Brits team van de International Bridge Press Association. OW zaten Wim Hengeveld, verantwoordelijk voor de technische organisatie van het toernooi, en Mevr. Scholte. Het eerste spel dat ik zag, lag als volgt:

♠ 9 6 4		
♥ B 5 4		
♦ A B 10 3 2		
♣ 6 3		
♠ 10 3		♠ H V 5 2
♥ A V 10 2		♥ 9 8 6 3
♦ H		♦ 9 7 6 4
♣ A H B 8 7 2		♣ 9
♠ A B 8 7		
♥ H 7		
♦ V 8 5		
♣ V 10 5 4		

♥ voor OW? Daar kwamen ze noch aan de ene, noch aan de andere tafel aan toe. Want naast mij opende Shenkin als zuid een lekker ouderwetse zwakke sans. Wim Hengeveld (west) kon niet anders dan doubleren (14+) en toen Silverstone vlot paste mocht Mevr. Scholte. U hebt met uw partner vast goede afspraken om dit soort situaties het hoofd te kunnen bieden, maar voor een gelegenhedspaar is het allemaal heel lastig. Hoe dan ook, na rijp beraad paste oost.

West begon met ♠AH, en de arme Mevr. Scholte zat al in slag 2 tot aan d'r nek in de problemen. De vierkaart ruiten afbreken leek zeker niet goed. Gelukkig hadden ze revolving discards afgesproken, dus ecarteerde ze ♥8, een signaal voor de schoppen. De verdediging was daarmee eigenlijk al afgelopen, maar dat kon niemand nog bevroeden. Wim Hengeveld vervolgde gehoorzaam met ♠10 voor vrouw en aas. Als Shenkin de ruitens goed aanpakt zou hij, ongeacht het afgooien door oost, geen probleem meer hebben gehad. Maar wat is goed? Eerst een ruiten naar de tien, of meteen ♥V voor? Of eerst ♥A...? Gezien de klaverenlengte bij west is de kans op ♥H sec niet eens zo klein. Shenkin nam er de tijd voor, maar speelde uiteindelijk toch ♥V, via de heer voor het aas. Toen west op ♥B niet meer bekende (♣7 weg) moest Shenkin even bijkomen.

Toen schakelde hij over op ♣9 uit dummy, die mocht houden, en schoppen na voor oost's heer. Mevr. Scholte had het nog steeds erg zwaar en produceerde tenslotte ♥9 en wat zweetdruppeltjes. De situatie was toen:

♠ -		
♥ B 5 4		
♦ 10 3 2		
♣ -		
♠ -		♠ 5
♥ A V 10 2		♥ 9 6 3
♦ -		♦ 9 7
♣ B 8		♣ -
		♠ 8
		♥ H 7
		♦ 8
		♣ V 10

Shenkin dook de nagespeelde harten, maar nu zat west, die zich stilaan een basketbal voelde worden. Hij kon wel nemen, maar dan? Hopend op een wonder speelde Wim Hengeveld ♥2 bij!! De dummy was nu aan slag met ♥B, en de rest was voor Shenkin 'just a piece of cake':

hij incasseerde $\diamond 10$ en bracht west weer aan slag via $\heartsuit H$, zodat deze hem de laatste klaverenslag moest brengen.

West's spectaculaire duiken van de hartenaankomst laat precies zien waar de crux van het spel zit. Er kan echter alleen een wonder gebeuren als west niet met $\heartsuit 2$, maar met $\heartsuit 10$ "duikt", om te deblokkeren. Dan kan hij, met $\heartsuit A$ weer aan slag gebracht, aan de ingooi ontsnappen en nog oversteken naar $\heartsuit 6$ van zijn partner. In bovenstaande eindfiguur is het probleem dan echter alleen maar van west naar oost verschoven, omdat Mevr. Scholte dan ingegooid zit en de laatste schoppenslag moet brengen. De hartendeblokade zou dus alleen succes gehad hebben indien $\clubsuit 8$ en $\clubsuit 5$ waren omgedraaid, of...als Mevr. Scholte in plaats van $\clubsuit 5$ nog $\heartsuit 8$ zou hebben gehad.

Maar had U een schopje afgegoooid in slag 2 (en natuurlijk de 2e schoppenronde gedoken...)?

In een opwelling opende de zuidspeler aan de andere tafel $1\clubsuit$ in plaats van $1\spadesuit$:

west	noord	oost	zuid
-	-	-	$1\spadesuit$
$2\clubsuit$	$2\diamond$	pas	pas
$2\heartsuit$	$2\spadesuit$	pas(?)	pas
pas			

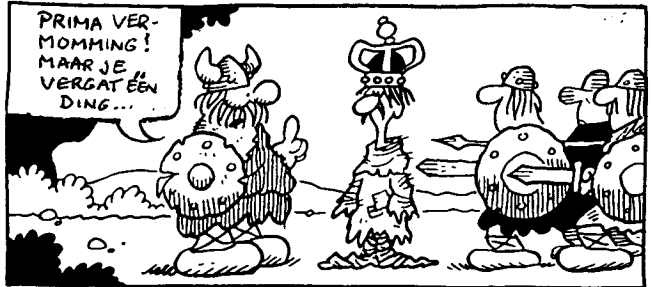
Resultaat: -2, een swingetje van +380 = 9 imps voor de Britten.

De Britse cracks leverden nog fraai spel tegen het team van Jaap Trouwborst, opgetekend door Patrick Jourdain in het Bulletin:

$\clubsuit 10$	
$\heartsuit B 9 5$	
$\diamond H 9 8 6$	
$\spadesuit A H B 9 4$	
$\clubsuit H V 9 4$	$\clubsuit B 8 3 2$
$\heartsuit A V 10 8$	$\heartsuit 7 6 4 3$
$\diamond B 4 3$	$\diamond V 5$
$\spadesuit 10 3$	$\spadesuit 8 7 2$
$\clubsuit A 7 6 5$	
$\heartsuit H 2$	
$\diamond A 10 7 2$	
$\spadesuit V 6 5$	

Aan beide tafels luidde het eindcontract 3SA (zij het met een belangrijk verschil in het biedverloop), en kwam west uit met een hoge schoppen. Aan de ene tafel seinde Shenkin (oost) aan met de twee. Uitgekookt vervolgde Silverstone met schoppen NEGEN, hopen dat Shenkin zou overnemen om harten in te spelen. Maar zoals U nog zult zien kan de leider zelfs tegen deze duivelse verdediging zijn contract nog winnen. In de praktijk gooide de leider in de tweede schoppenslag een ruitje weg in dummy en speelde Shenkin gewoon een

kleintje bij. Toen speelde Silverstone $\clubsuit H$. De leider verwijderde nog een ruitje, nam met $\clubsuit A$ en draaide vijf klaverslagen af, zodat er nog vijf kaarten in ieders hand overbleven. De leider had twee harten en drie ruiten vastgehouden, dus west's hand is geen stuiver meer waard. Als west $\heartsuit V$ afgooit krijgt de leider de negende slag in harten. Als hij een ruiten afgooit loopt de ruitenkleur. En doet hij een schopje weg dan speelt de leider drie keer ruiten en mag west uiteindelijk een hartenslag brengen. Silverstone zag het gevaar en probeerde de leider te misleiden.

...misleiden...

OW hadden zich niet in de bieding gemengd zodat de leider weinig aanwijzingen had over het hartenzitsel. Silverstone ecarteerde dus twee keer harten, afsignalerend, en zette tenslotte, zonder een spier te vertrekken, op de laatste klaveren z'n $\diamond B$ op de tocht. Niet wetend dat er nu negen slagen van top waren probeerde de leider de hartensnit en ging 1 down.

Aan de andere tafel ging het bieden:

West	Noord	oost	zuid
Heerschop	Jourdain	Trouwborst	Sowter
-	-	-	1SA
$2\clubsuit 1)$	$3\spadesuit$	pas	3SA
pas	pas	pas	

1) beide hoge kleuren

Nu west de hoge kleuren had getoond, had de leider een betere kans om in het goede spoor te komen. Martin Heerschop startte met $\clubsuit H$, en Jaap Trouwborst signaleerde aan met de ACHT. Heerschop vervolgde met $\heartsuit V$, wederom gedoken door Sowter (ruitje weg in dummy). Martin speelde nu schoppen NEGEN, door Jaap vol be-grip overgenomen met de boer. Maar toen werd de ZEVEN hoog, en de klaversleep squeeze de west alsnog voor de overslag: 12 imps voor de Britten.

Ieder aanstormend talent droomt van een heroische zege, behaald door de enig maakbare manche te vinden in een 3-4 fitje of, nog sterker, in een 3-3 fit. Laurens ten Kate en Lou Willenborg van BCO kregen dan ook vast

vizioenen toen de noordhand van Laurens opening na het volgende biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas 1) multi
pas	2♠ 1)	pas	2♠ 2) 2) relay
pas	3♣ 3)	pas	4♠ 3) sterke 4441
pas	pas	pas	

Met ♠AH83 ♥AH6 ♦9 ♣AH532 bleek Laurens geen enkel geschikt openingsbod te hebben in hun systeem, dus besloot hij tot het minst slechte alternatief: een multi 2♠, waarin zij ook de sterke 4441 openingen hadden opgenomen.

Enfin, Lou Willenborg moest dus 4♠ zien te maken met in zijn hand: ♠762 ♥VB8 ♦A74 ♣10964. Maar niet getreurd: wellicht zou 3SA kansloos blijken. Of zouden ze 6♣ hebben gemist...?

Hij werd snel uit de droom geholpen. West kwam uit met ♣4, en troefde in slag 2 ♣A af. Mooi, 3SA was het dus niet, om over 6♣ nog maar te zwijgen. West speelde troef na, genomen in dummy, en zijn mond moet van verbazing zijn opengevallen toen oost daarop niet bekende:

♠ A H 8 3	
♥ A H 6	
♦ 9	
♣ A H 5 3 2	
♠ 4	♠ V B 10 9 5
♥ 10 9 7 5 4 3 2	♥ -
♦ H B 6 5 2	♦ V 10 8 3
♣ -	♣ V B 8 7
♠ 7 6 2	
♥ V B 8	
♦ A 7 4	
♣ 10 9 6 4	

Lou noteerde -150. Geen punt, want voor NZ zat er niks in en OW zouden wel een leuk ruitencontractje kunnen maken. Geen punt? Aan de andere tafel ging het bieden:

West	Noord	Oost	Zuid
-	-	pas	pas
4♠	dbl	pas	pas
pas			

Resultaat: -500

3Sa is overigens niet kansloos, zelfs niet na ruitenstart. Zodra de leider het ♥♣ zitsel

weet moet hij ruiten naspelen! Incasseert west de resterende ruitenslagen dan komt oost in dwang-op-termijn, want later moet oost op de hoge harten van NZ kiezen of hij de schoppen- of klaverendeckking wil opgeven. OW kunnen dit niet voorkomen door af te zien van de vijfde ruitenslag: de leider geeft dan meteen een klaverenslag af en oost komt op de harten alsnog in de zwarte kleuren in dwang. De enige goede defensie is ook af te zien van de VIERDE ruitenslag. Verzin dat maar eens aan tafel.

Zoals inmiddels bekend speelden de Hongaren een glanzend toernooi en werden Dumbovich, Kovacs, Nikolits en Linczmayer terecht winnaars. Ziehier dit staaltje subtiel verdedigen tegen de Duitse dames, die door een foutje van Teletekst het hele toernooi werden aangeduid als de German Lilies:

♠ 10 5	♠ 2
♥ B 3	♥ H V 9 4
♦ A H 10 5 2	♦ V 9 7 6
♣ A 9 6 5	♣ H B 4 3
♠ H 9 8 6 3	♠ A V B 7 4
♥ A 8 5 2	♥ 10 7 6
♦ B	♦ 8 4 3
♣ V 10 8	♣ 7 2

Aan beide tafels speelde NZ, na hetzelfde biedverloop, 2♠ (OW boden niet mee). Gesloten kwam oost uit met ♣2, voor de Heer, en er kwam ♣9 terug, getroefd. Via een harten naar de aas kon weer een schoppen worden getroefd, en dat bleek het einde van de verdediging. Op de andere tafel vond Dumbovich de technisch veel betere start van ♥H en een kleintje naar de aas. Kovacs switchte onmiddellijk ♦B, voor de aas. Frau Zenkel, die nu geen gevaar voor aftroevers meer dachtte, nam de schoppensnit. Nu speelde Kovacs ♣9 na, getroefd en gevolgd door ♦9! Aan slag met ♦10 speelde de leider ♣A en een klavertje voor de boer van Dumbovich. Toen hij ♦V op tafel legde, de acht in dummy smorend, moest Frau Zenkel zich overgeven: 2 down.

lesoplossingen

Tot slot nog een probleempje, dat Bert Daemen (spelend met Maurits van der Vlugt) aan de Noorse speler Voll (die we inmiddels al aardig goed leren kennen) voorschotelde. Het Noorse team bestond uit drie maal Høyland en

één keer Voll, en behoorde tot de kanshebbers.

- ♠ V 10 5 2
- ♥ A 6 5
- ♦ 7 6 4
- ♣ A H V
- ♠ H 8 4
- ♥ H
- ♦ A H B 10 3 2
- ♣ B 10 7
- ♠ B 6
- ♥ V 10 9 8 7 4 3
- ♦ V
- ♣ 9 8 2
- ♠ A 9 7 3
- ♥ B 2
- ♦ 9 8 5
- ♣ 6 5 4 3

west	noord	oost	zuid
-	-	-	pas
1♦	dbl	1♥	1♠
2SA	pas	4♥	pas
pas	pas		

Niet helderziende startte Bert met een kleine schoppen, en stelde daarmee Voll meteen voor een lastige beslissing: een kleintje of de heer in dummy. De kansen lijken fifty-fifty, hoewel je, gezien het informatiedoublet, de aas eerder bij noord dan bij zuid zou verwachten. Voll nam echter op geheel andere gronden de enig juiste beslissing: hij legde ♠H. Waarom? Als noord de aas heeft, en niet de vrouw, zal deze onmiddellijk z'n topslagen gaan halen, maar dat doet noord natuurlijk ook als hij de vrouw heeft en niet de aas. Voll moest er dus maar vanuit gaan dat zuid onder de aas vandaan was gestart.

© Star Magazine 1987

Spel 1:

W/Allen

- ♠ A V 3
- ♥ A H 8 5 4
- ♦ H 9 8 7
- ♣ B
- ♠ H B 8 7 5
- ♥ V B 10 9
- ♦ 6 2
- ♣ A V
- ♠ 6
- ♥ 7 3
- ♦ 5 3
- ♣ 10 enz.
- ♠ 10 9 4 2
- ♥ 6 2
- ♦ A V B 10 4
- ♣ H 9

Contract 6♣. West heeft 1♠ geopend. Start ♣V. Er is een zekere klaverenloser, dus enig optimisme t.a.v. de schoppen is op zijn plaats. Een dubbele snit lukt net niet omdat de vijand de ♠8 heeft. U zult dus enige ongewilde hulp moeten mobiliseren. Recept: ♥A en ♥H oprapen. Harten hoog troeven. Met troef naar tafel en weer harten hoog troeven. Weer met troef naar tafel (de troeven moeten 2-2 zitten) en op de vijfde harten een klaveren! wegwerken en dan west ingooien met klaveren. West moet nu de schoppen aanspelen of in de dubbelrenonce spelen.

Spel 2.

O/NZ

- ♠ 9 4 2
- ♥ 10 2
- ♦ 10 9 4 3
- ♣ H B 10 9
- ♠ A V B 10
- ♥ A V 5 3
- ♦ H B 6
- ♣ 4 2
- ♠ H 3
- ♥ H 8 6
- ♦ A 7 2
- ♣ A V 8 6 5
- ♠ 8 7 6 5
- ♥ B 9 7 4
- ♦ V 8 5
- ♣ 7 3

6 SA te spelen door oost. Start ♠8. Er zijn 10 slagen van top. Mogelijk een elfde in harten of in ruiten. Maar in klaveren zijn misschien twee slagen te ontwikkelen. Dat is dus de kleur om mee te beginnen. Dus de uitkomst op tafel nemen en klaveren naar de vrouw. Die houdt. Nu kan de twaalfde slag uit drie kleuren komen en gaat het erom de mogelijkheden in juiste volgorde af te tasten.

Recept: eerst een klein klavertje spelen, zodat U kunt zien of de klaveren 3-3 zitten, zonder meteen down te zijn als dat niet zo is. De tegenpartij speelt schoppen terug. Nu eerst de harten testen, want U kunt op tafel niets kwijt als U ♣V speelt. De harten blijven niet rond te zitten. Dan de hoge schoppen oprapen en de klaveren proberen. Die lopen ook niet. (Nu kunt U de vierde harten lozen op ♣V). Ten einde raad kunt U nu de ruitensnit nemen, maar dat is stom, want noord heeft de laatste klaveren en zuid de laatste harten dus de ♠V zit sec. Omdat er in deze cursus niet gesqueezed wordt ploft hij nu keurig bij zuid.

Spel 3.

W/-	♠ H V 10	
	♥ H 8 4	
	♦ H 7 5 2	
	♣ H V 5	
♠ A 9 8 7 4		♠ B 6
♥ A 9 2		♥ 10 7 6 3
♦ A B 10		♦ 9 8 6
♣ 8 4		♣ 10 9 6 2
	♠ 5 3 2	
	♥ V B 5	
	♦ V 4 3	
	♣ A B 7 3	

West heeft 1♣ geopend en noord speelt 3SA. Na een ♣B start bent U aan slag gekomen met ♣V. Wat nu? Harten aanvallen faalt omdat de tegenpartij dan 5 slagen heeft voordat U een ruitenslag kan ontwikkelen. Dus beginnen met ruiten en die moeten van tafel aangespeeld worden. Als west opstapt maakt u het contract als de ruiten 3-3 zitten en als west duikt kunt U overstappen op harten. Nog wel even oppassen. U moet met klaveren naar tafel, maar U mag de vierde niet oprapen, omdat U geen kaart in uw hand kunt missen. Gewoon drie oprapen is het makkelijkst, maar klein naar tafel werkt ook.

Spel 4.

N/NZ	♠ H 9 8 6 5	
	♥ B 4	
	♦ H 8 2	
	♣ B 10 4	
♠ 3 2		♠ A B 7 4
♥ H 10 8		♥ A 6 5 3
♦ 7 6 4 3		♦ 9 5
♣ 9 8 7 6		♣ 5 3 2
	♠ V 10	
	♥ V 9 7 2	
	♦ A V B 10	
	♣ A H V	

In 3SA krijgt U als zuid natuurlijk weer zo'n nutteloze klaverenstart. U hebt zeven slagen

van top plus een te ontwikkelen schoppenslag. Voor de negende kunt U gaan pionieren in harten, maar dat kan natuurlijk mis gaan. En waarom zou U als er een 100% speelwijze is? Recept: ♠10 laten razen. Als die houdt bent U binnen en als oost neemt, neemt U de volgende keer ♣V over met de heer. Zo hebt U altijd twee schoppenslagen. Moet je gewoon een keer gezien hebben. Onbeduidend detail: Eerst ♣V spelen werkt waarschijnlijk minder goed omdat het aas dan opgehouden kan worden. U hebt dan twee entrees op tafel nodig; een om de schoppen vrij te spelen en een om ze op te rapen, en die entrees zijn er niet.

Spel 5.

W/-	♠ 10 7 6 5 2	
	♥ 5 3 2	
	♦ 4	
	♣ B 10 5 4	
♠ H B 8 4		♠ A V
♥ B 7		♥ A H V
♦ 10 9 6 5 3		♦ A B 8
♣ A 9		♣ H V 7 3 2
	♠ 9 3	
	♥ 10 9 8 6 4	
	♦ H V 7 2	
	♣ 8 6	

U bent als oost wat slapjes in 6SA blijven hangen en krijgt als start ♥10. U hebt elf slagen van top en als expert ziet U natuurlijk direct dat de twaalfde uit de klaveren moet komen. Dus ♣AV oprapen, klaveren naar het aas, schoppen oprapen, klaveren vervolgen en zeven maken als die 3-3 zitten, of zes als

ze 4-2 zitten, of nog minder als bij de vierde klaveren nog wat vrije schopjes zitten. Toch wel hinderlijk, die laatste mogelijkheid. Is daar wat tegen te doen. Jawel: Schoppen deblokken en nu meteen een klavertje uitzakken. U hebt de touwtjes nu stevig in handen. ♣A ligt er nog als entree voor de schoppen en daarna in de hand komen zal ook nog wel lukken.

SILENCE

Jules van Ogtrop

Nadat U in een groot parentoernooi door slechte kaarten langdurig tot inaktiviteit was gedomd, raapt U eindelijk de volgende hand op.

W/OW zuid

♠ A V B	west	noord	oost	zuid
♥ A H 10	1SA	pas	pas	?
♦ A 9 8 4 3	(15-17)			
♣ V 5				

Wat biedt U? Als U goed heeft nagedacht over Uw aktie, geef ik U nu de volledige kaartverdeling.

♠ 7 5 3		♠ 9 6 2
♥ 6 4 3		♥ V 9 8
♦ V 5		♦ 7 6 2
♣ 9 7 6 4 2		♣ B 10 8 3
♠ H 10 8 4		
♥ B 7 5 2	N	
♦ H B 10	W O	
♣ A H	Z	
	♠ A V B	
	♥ A H 10	
	♦ A 9 8 4 3	
	♣ V 5	

Als zuid doubleert, kan hij er zo goed als zeker van zijn, dat noord eruit loopt. Ook als west met schoppen start, is dan met goed passief tegenspel 2SA het maximum, dat NZ kunnen binnenhalen. In de praktijk paste zuid en dat bleek een gouden beslissing. Noord kwam uit met ♣7 en west, aan slag met ♠H, waagde meteen de snit op ♥10, hetgeen mislukte. De ruiten werden aangevallen en west maakte vier slagen. Dat was +300 voor NZ en een topscore. Merkwaardig is, dat OW in de verdediging vijf slagen maken en in de aanval maar vier. Met open kaarten is de beste speelwijze voor west in 1SA het vrijspelen van een ruiten en het incasseren van de hoge klaveren NZ moeten dan een schoppen- en een hartenslag brengen.

In het volgende spel staat zuid weer voor een moeilijke keuze.

zuid
 ♠ 10 9 8
 ♥ 3 2
 ♦ V 8 6 2
 ♣ A H 9 3

Noord gever, allen kwetsbaar
 west noord oost zuid
 - 1♥ (4+) dbl ?

Wat biedt U?

U besluit te passen en nu gaat het verder

west	noord	oost	zuid
1SA	pas	pas	?

Wat biedt U?

Hier volgt de kaartverdeling.

♠ 6 3		♠ H V B 7
♥ V B 9 6 4		♥ A 10 8 5
♦ H 10 9 3		♦ 7 5
♣ 10 8		♣ V 6 4
		♠ A 5 4 2
		♥ H 7
		♦ A B 4
		♣ B 7 5 2
		♠ 10 9 8
		♥ 3 2
		♦ V 8 6 2
		♣ A H 9 3

Na 1♥ van noord en doublet van oost zou een redoublet van zuid een mogelijke aktie zijn geweest. In het onderhavige geval lijkt dat niet verstandig. Als de tegenpartij zijn huiswerk in deze situatie goed gemaakt heeft, mag noord een geredoubleerde harten spelen en dat is geen lolletje. Noord zal het vermoedelijk niet zo ver laten komen en uitwijken naar 1♣ of 1SA wat waarschijnlijk net binnenkomt. Zuid past dus en west biedt 1SA, welk bod uitloopt naar zuid. Zuid mag niet doubleren, want dat vraagt om een hartenstart en dat is in dit geval desastreus. Er zit niets anders op dan weer een pas. Noord komt uit met ♠H en vervolgt met ♣V, als west de eerste slag duikt. West neemt op de tafel met ♠A en speelt ♥H, die noord meteen pakt. ♠B en ♣7 worden geïncasseerd. Zuid speelt ♠2 bij en die boodschap komt over. Kleine klaveren voor

de heer en een kleine klaveren terug voor de vrouw. ♠B kan er nu uit gesneden worden en oost is twee down. Voor NZ blijkt +200 een topscore.

Even later heeft zuid het volgende spel in handen.

W/OW

♠ H	west	noord	oost	zuid
♥ B 10 3	pas	1♠(5+)	1SA	?
♦ H 9 8 6 4 3			(15-18)	
♣ H V 10				

Wat biedt U? Denk goed na over Uw aktie.

♦ A 8 7 6 2		
♥ H 2		
♦ A 7 2		
♣ B 6 4		
♠ B 10 3		♠ V 9 5 4
♥ 9 8 6 4		♥ A V 7 5
♦ 5		♦ V B 10
♣ 9 7 5 3 2		♣ A 8
♠ H		
♥ B 10 3		
♦ H 9 8 6 4 3		
♣ H V 10		

Het SA-volgbod van oost is in de gegeven situatie niet rendabel. Als oost past, zullen NZ geruisloos in 3SA terecht komen en dat gaat bij een start met een kleine harten down. Bij

het vrijspelen van de ruiten, kan west immers zijn vierkaart harten aangeven, waardoor oost weet, dat hij zijn hoge harten kan incasseren. ♠A is dan de downslag

Wat moet zuid na een 1SA voigbod van oost bieden? Doublet lijkt een voor de hand liggende aktie, maar is dat wel verstandig? OW kunnen in 2♥ wegruipen en dat is bij lange na nog niet down. Het alternatief is, dat NZ kiezen voor een deelscore in ruiten, maar dat levert niet veel op.

Wederom lijkt een pas van zuid de beste beslissing. Het is niet aan te nemen, dat west meteen al naar redding gaat zoeken, zolang zijn partner nog niet gedoubleerd is. Oost mag dus 1SA spelen. De uitkomst is een kleine ruiten voor de aas, een ruiten terug voor de heer en oost komt daarna aan slag met de vrouw. Als oost nu op de schoppen afgaat, is hij drie down. Hij kan ook proberen de harten vrij te spelen, bijvoorbeeld door ♠A op tafel te leggen. Als zuid achteloos de ♥3 bijspeelt, heeft oost geen andere keus dan een kleine harten na voor de heer en hij is maar twee down. Zuid krijgt echter een mooie kans voor een geniale "false card", als hij de ♥B of de ♥10 onder legt. Oost zal nu geneigd zijn om de ♥V na te spelen en dan is hij niet minder dan vijf down. Natuurlijk is +500 een topscore voor NZ, maar ook +200 is ruim boven het midden

Zo is "bridge is a game of silence" een devies om over na te denken.

© Star Magazine 1987

5 MINUTEN PROBLEEM deel IV

♠ 4	
♥ A 8 5	
♦ A B 9 4	
♣ V B	
N	
♦V	W 0
Z	
♠ A V 6 5	
♥ 9 3	
♦ 8 5	
♣ 7 3	

Wat heeft west in de rode kleuren? ♥H is bekend. Als we aannemen dat hij ♠H heeft (2♠ geopend en geen schoppenstart), dan kan hij niet meer ♦HV hebben, anders had hij een 1♠ opening gehad. ♦V10 is ook niet zo waarschijnlijk. Niet alleen zou west de vrouw moeten hebben ingelegd, eveneens zou oost met een 5-5 in de rode kleuren ook wel eens een harten op de tweede klaveren hebben kunnen

afgooien. Het feit dat hij dit niet deed maakt het twee keer zo kansrijk dat hij 4 harten en 6 ruiten heeft (een vorm van restricted choice).

Als West ♦V sec heeft, kan het contract dan nog gehaald worden? We hebben immers nog steeds maar zeven slagen! Als we west van zijn bijkleuren strippen, kan hij worden ingegoooid met schoppen om de achtste slag te brengen. En waar acht slagen zijn... Oost beschermt beide rode kleuren. Het moet mogelijk zijn om enige druk op hem uit te oefenen. Daarbij is het van belang dat we een entree naar de dreiging in dummy bewaren. Omdat we met ♠A west moeten strippen, moet ♦A de entree zijn. Derhalve moet ♦V worden gedoken!

Goed, dit alles in praktijk brengend, spelen we in dummy ♠4 bij. West speelt een kleine harten na, die we in dummy nemen met het aas. Nu twee keer klaveren (oost twee ruiten weg) en schoppen uit dummy om uit te zakken naar west. Helaas heeft U oost niet kunnen doen inslapen met uw gepeins (eigenlijk is dit een 15 minuten probleem), want hij speelt ♠9 bij. Zijn er nog kansen?

Zie verder blz.23

ANEKDOTE

Edwin Stoel

In schrill contrast met de gebruikelijke constructieve gedachtenwisselingen binnen uw eigen partnership, is het gekrakeel tussen twee tegenstanders vaak weinig verheffend:

"Dat spelen we al minstens 10 jaar!"
 "Daar heb ik nog nooit van gehoord en nu ik het hoor weet ik zeker dat ik het nooit zou willen spelen. Veel te moeilijk voor jou om te onthouden. Neem nou vorige week..."

Kijk, daar heb je niets aan. Je laat ze alleen maar een tijdje doormodderen omdat dat redelijk betaalt: in de volgende spellen.

Maar sporadisch gebeurt het; de tegenstanders leggen een substantieel probleem op tafel naar aanleiding van een subtiel misverstand. Dan denk je: hoe zou dat bij ons gegaan zijn? hebben wij daar wel goede afspraken over? Dat gebeurde onlangs bij mij aan tafel, toen een der tegenstanders enige diepzinnige inzichten ventileerde over de merites van een start met ♣5, dan wel ♣6, nadat zijn maat, de imbeciel, had gemeend ♣2 op tafel te moeten leggen.

Uiteraard ging een dergelijke bespiegeling van niveau vooraf door een spel van niveau. Het was tijdens een onderlinge viertallenwedstrijd. Ik zat noord en Joke zuid. West zullen we, om eventuele juridische krachtpatserij in de kiem te smoren, meneer X noemen en oost om dezelfde redenen, meneer X.

N/NZ

♠ A H 3
 ♥ H 10
 ♦ H V 9 6 3 2
 ♣ 9 4

♠ V 10 8 5 2
 ♥ B 8
 ♦ -
 ♣ A V 10 6 5 2

♠ B 7 4
 ♥ V 4
 ♦ B 8 7 5
 ♣ H 8 7 3

♠ 9 5
 ♥ A 9 7 6 5 3 2
 ♦ A 10 4
 ♣ B

west	noord	oost	zuid
-	10	pas	1♥
dbl(1)	pas(2)	2♣	2♥(3)
3♠	4♥(4)	pas	4SA(5)
pas	5♠(6)	pas	5♥
pas	6♥(7)	pas	pas
pas			

- 1: Het ziet zwart voor zijn ogen.
- 2: Geen goed bod voorhanden: 2♥ te slap, 2♥ voortbarig op een dubbelton en 3♥ overdreven.
- 3: Wil natuurlijk 4♥ spelen, maar laat zich er wetenschappelijk indrukken, wil niet dat er gered wordt.
- 4: Wil graag dat er gered wordt. Heeft geen idee wie wat heeft, maar tegen-spelen moet wat opleveren.
- 5: Had met vijf hartjes tot nu toe ook zo geboden, heeft er twee meer, dus ook twee slagen meer; een normale slempoging.
- 6: Nul of drie azen. Eerst nonforcing 2♥ en dan een slempoging? Dat duidt op

ruitenaansluiting en een ruitenslem is dan waarschijnlijk beter dan een hartenslem. Kan nu na 5♠ "corrigeren" naar 6♠.

- 7: Nu had dus 6♠ moeten komen, maar het bovenstaande is uiteraard slechts een fraaie theorie achteraf om van de nood een deugd te maken. In de praktijk was het tellen tot en met 1 op dat moment een te moeilijke opgave. (Een smoes die vaker gebruikt wordt is "sorry maat, ik trok het verkeerde kaartje", maar dat gelooft niemand meer). Dus maar een correctie naar 6♠.

West startte ♣2 en oost nam met de heer. Toen zonk hij weg in hogere sferen. Na een intensieve reflexie over de aard en verschijning der piepjes klaveren door de eeuwen heen, speelde hij klaveren na, waarna het gebeurd was. Er viel een korte stilte. Als ik meneer X (west) was geweest, zou ik waarschijnlijk niet verstomd hebben gestaan van de creatieve denkprestatie van mijn partner, maar deze west wachtte gelaten op de analyse van meneer X (oost), die ongetwijfeld zou volgen, net als op alle voorafgaande spellen.

En ja hoor: Ze starten 3e, 5e van boven. Dus na ampel beraad, waarbij hij gepast gewicht had toegekend aan de bieding en met name het bieden van zijn partner, alsmede aan het ontstaan van het heelal, had hardnekkig de conclusie gepostvat dat de ♣2 duidde op een start van een 5-kaart. Daaruit volgde via ingewikkelde calculaties, waarmee ik u niet zal vermoeien, dat de leider nog een klaver-tje trachtte te camoufleren. Ergo klaveren na. In het verdere verloop van het spel en in

bijzonder in slag twee was echter eenduidig komen vast te staan dat partner van oorsprong in het bezit was van zes klaveren. Daardoor leverde het beredeneerde naspel in slag twee niet de verwachte downslag op. We noteren een betreurenswaardige misser zijnerzijds. Meneer X (west) verstoutte zich echter te twifelen aan de volledigheid van deze analyse. Hij vroeg zich af of zijn partner wel het volledige klaverenspectrum in zijn overwegingen had betrokken. Slechts uiterst ongeroutineerde spelers zouden immers enige twijfel kunnen cultiveren omtrent de verblijfplaats van ♣A. Met die in gedachten en tegen de achtergrond van het te verdedigen contract zou het verschijnen van ♣2 wellicht binnen een andere context geïnterpreteerd moeten worden. Hijzelf dacht daarbij aan Lavinthal (1894-1972), een gedachte die nog geaccentueerd zou kunnen worden door het feit dat reeds tien ruitens aan de anonimiteit onttrokken waren, de imbeciel.

Meneer X (oost) betreurde het echter niet meer dan een oppervlakkige plausibiliteit in deze argumenten te kunnen onderkennen. Een Spielerei, met een knipoog naar de brillancy-prize, die er overigens toch niet is, mag niet gaan ten koste van de ernst van het metier en vormt zeker geen alibi voor het verontachtzamen van de distributionele aspecten van de hand.

Hierna volgde in het licht van het evidente falen van ♣2 bovengeduid exposé over de mate waarin ♣5 en ♣6 een suggestie voor de gewenste switch incorporeren.

De conclusie is me helaas ontgaan, want ik was reeds in gedachten verzonken. Zou ik het goed hebben gedaan? en U?.

BIEDSYSTEMEN DER KAMPIOENEN

Pim de Voogt

Brighton, augustus 1987

Na een terugval gedurende een zestal jaren staan de Zweden weer aan de Europese bridgetop. De voorspellingen van onze vaderlandse journalistieke trots ten spijt, manifesteren de Scandinaviërs zich ten volle op het EK, of ze nu uit IJsland, Noorwegen of Zweden komen. De Zweden sluiten het EK met een ruime voorsprong als winnaars af, na vrijwel onafgebroken aan de leiding te hebben gestaan, en demonstren hoe je kampioen moet worden: voortdurend hoge uitslagen tegen de zwakkere landen, en nooit uitglijden tegen de sterkere.

De Zweden mogen samen met Groot-Brittannië meedoen aan de Bermuda Bowl op Jamaica. Daar halen ze de halve finale, waar ze uitgeschakeld worden door ... Groot-Brittannië, dat later de finale verliest van de Amerikanen.

Op de terugweg doen de Zweden nog even het Caransatoernooi aan: een tweede plaats op één punt achter de zegevierende Hongaren is het resultaat. Elders in dit nummer kunt u daar meer over lezen.

In de serie biedsystemen der kampioenen (de laatste aflevering stond in STAR MAGAZINE 26) nemen we dit keer het interessante en agressieve systeem van de Zweden Magnus Lindkvist en Björn Fallenius (afgekort met LF) onder de loep.

Samenvatting

LF hanteren een sterke 1♣ opening, terwijl de 1♠/♥/♦ steeds een vierkaart met 11-16 ptn. aangeeft. 1SA belooft 14-16 met eventueel een vijfkaart hoog. 2♣ geeft een zeskaart met 11-16 ptn. aan. De overige 2-openingen, inclusief 2SA zijn tweeledig: of Pools (twee vijfkaarten) of een andere, altijd zwakke, hand. Welke betekenis van de twee het is wordt door de kwetsbaarheid bepaald.

Alle 3-openingen zijn echt en zwak met minimaal een zeskaart.

Een belangrijk kenmerk van het systeem van LF zijn de conventionele antwoorden op 2- en 3-niveau na een 1♠/♥/♦-opening. Een ander kenmerk is dat de 1♣ openaar na een positief antwoord (1♥ of meer) de antwoordende hand uitvraagt door middel van relays, waardoor de sterkte, de distributie en de locatie van honneurs van de antwoordende hand bekend worden.

De 1♣ opening

De conventionele 1♣ opening belooft 16+ ptn. of een goede kleur met speelkracht, gelijk aan de sterke klaveropening in bv. het precisie-systeem.

De antwoorden zijn als volgt:

1♠: negatief, maar kan positief zijn met minder dan twee controles

1♥: 4+ controles

1♠: AH/AVV/HHV

1SA: 3 controles met gebalanceerde hand of 3 controles onevenwichtig met 11+ ptn (AHV punten)

2♣: 3 controles onevenwichtige hand

2♠: evenwichtige hand met 2 controles en 10+ (AHVpunten) of AA/VVVV

2♥ en hogere antwoorden geven onevenwichtige handen aan met 2 controles en 10+ (AHVpunten)

Na de positieve antwoorden (1♥ en hoger) die alle mancheforcing zijn, vraagt de 1♣ openaar d.m.v. relays naar de precieze sterkte, verdeling en locatie van de honneurs. Dat gaat volgens twee schema's: het evenwichtige en het onevenwichtige schema. De manier waarop dat schema bereikt wordt (het schema gaat in nadat de antwoordende hand 2♠ heeft geboden) beschrijft de controles en de honneurkracht van de antwoordende hand.

Evenwichtig schema: begint altijd met 2♠;

2♥ = relay   2♣ minimum
 2SA 5-laag332 of 3343/3334
 3♣ max, elke 4432
 3♠ 5+♥ of 4333/3433 max
 3♥ 5+♣, max
 3♣ 6♣322, max
 3SA 6♠322, max

Onevenwichtig schema:

1♣ - 2♥: 5+♣ of 5+♠; openaar relayt met 2♣; 2SA=♣, hoger is 5+♣
 2♣: 5+♥
 2SA:4441 of 5440 met 5krt. laag
 3♣: 5+♠
 3♠: 6krt.laag/331

Na 1♣ - 1♠ gaat het systeem als volgt verder:

1♥: 19-20 of 22+ evenwichtig of 20+ onevenw.

antwoorden: 1♣: negatief

1SA: HVV/HVVV

2♣: A/VVV onevenwichtig

2♠: AV/HH evenwichtig

2♥: AV/HH onevenwichtig

1♠: 16-19, 4+♣ onevenwichtig of 5♣332

antwoorden: zoals na een 1♣ opening

- 1SA: 17-18, evenwichtig
- 2♣: 16-19, 5+♥, onevenwichtig
antwoorden: 2♠ relay, 5+ ptn.
- 2♦: 16-19, x45x
- 2♥: 16-19, x4x5
- 2♠: 16-19, xx45/xx54 of 20+, xx55
- 2SA: 21-22 evenwichtig

De 1♦ opening

De 1♦ opening is echt met minimaal 4♦ en 11-16 ptn. De antwoorden zijn als volgt:

1♥/♣: kan psyche zijn

1SA: 6-11

3♣: 6+♣, inviterend

3♦: 6-10

3♦/♣/4♣: splinters

De antwoorden op 2-niveau zijn conventioneel:

2♣: mancheforcing a.evenwichtig; b.5+♣
antwoorden: 2♦=11-13; rest 14-16

2♦: 5+♥; a. 5-9, 6+♥; b.10-12, 5♥ 5♣/♦;
c.13+,6+♥

antwoorden: 2♥: ♥fit, geen max.;

2♠: relay met ♥-fit

2♥: 5♣4+♥, 6-10. Antwoorden:

pas/2♣=zwak, 2SA/3♥/♠: inviterend

2♠: 4+♦, 11+ptn. Antwoorden: 2SA:
evenwichtig, 3♦: transfer, 3♦/♥/♣
splinter (♦=♣).

2SA: 12-13. Antwoorden: 3♣: transfer,
3♦/♥/♠: splinter.

De 1♥/♠ opening

Deze geeft 11-16 ptn. met een 4krt. aan.
1♥-1♠ kan een psyche zijn. Het antwoordschema is als volgt:

1SA: 5-11

3♣: 55♣♦, inviterend.

3♦: limit in ♥ (na 1♥); 6+♥, manchef.
(na 1♠)

3♥: preempt.(na 1♥), limit (na 1♠)

3♠: elke singleton (na 1♥), preempt (na 1♠)

3SA: na 1♥: renonce ♣, na 1♠: elke
singleton

4♣/♦: renonce

Ook hier weer conventionele 2-over-1
antwoorden:

Na 1♥:

2♣: a. manchef., 5+♣ of evenwichtig
b. evenwichtig, inviterend met 1 of
2 ♥

2♦: a. enkele verhoging in ♥

b. mancheforcing, 5+♦

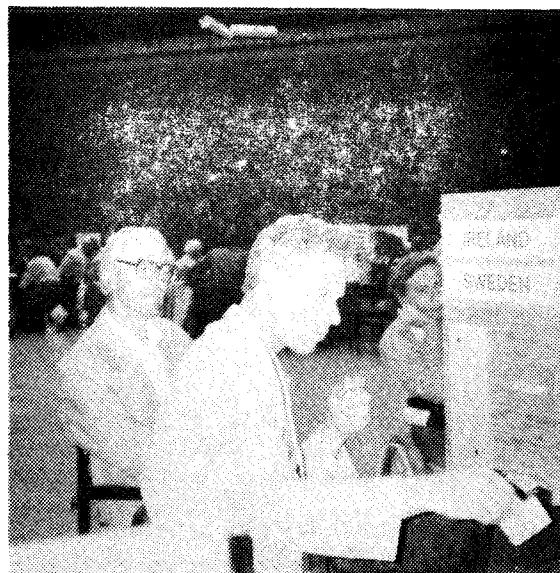
2♥: a. 6krt. laag, inviterend

b. evenwichtig, inviterend met
3krt. steun

c. 6+♣, 5-9

2♠: mancheforcing met beide lage
kleuren

2SA: mancheforcing, 4+♥

...Fallenius...

Na 1♠:

2♣: a. mancheforcing, met 5♣/♦ of
evenwichtig; b. evenwichtig,
inviterend, met 1 of 2 ♣

2♦: 5+♥, 10+ ptn.

2♥: a. enkele verhoging in ♣
b. 6krt. laag, inviterend
c. evenwichtig, inviterend met 3
krt.steun

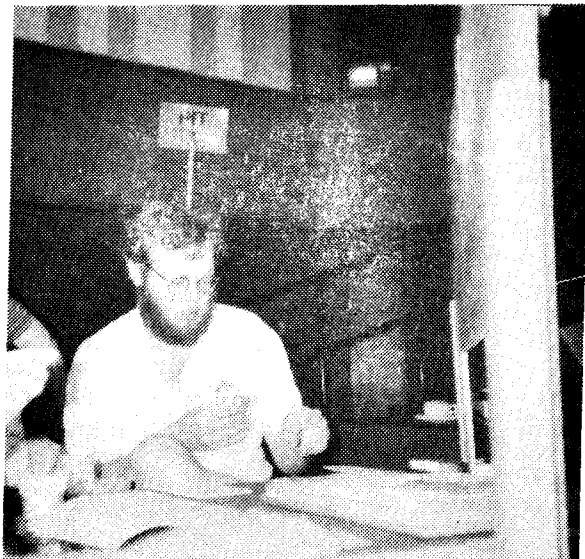
2♠: mancheforcing met beide lage
kleuren

2SA: mancheforcing, 4+♠

De 1SA opening

1SA geeft 14-16 ptn. aan, waarbij moge-
lijk een 5krt. hoog zit. Antwoorden:

2♣ vraagt naar de 5 krt. 2♦ geeft 4+♥
aan. 2♥ is 5+♣ zwak of 4+♣ met 5 ♦/♠ of
6+laag, 2♠ is 4+♥ evenwichtig of manchef.
met lage kleuren of 6♣ zwak, 2SA is 4♥ 5♣
en 8+ ptn.; 3♣ is 4♥ 5♦, 8+ ptn., 3x=4441,
mancheforcing.

...Lindkvist...

De 2-openingen

De 2♣ opening geeft 6+♣ aan met 11-16 ptn. 2♦ is nu relay, antwoorden: 2SA: max; 3♣: min.; 3♥/♠/SA: splinter. 2♣-2♥/♠ is 5+kr., forcing. 2♣-3♣ is 5-9 en 2♣-2SA is 10+ met ♣-steun. 2♣-3x is splinter.

Alle overige 2-openingen zijn zwak en wisselen van betekenis (behalve 2SA) met de kwetsbaarheid.

2♥: n.kw.: 6-11 3-kleurenspeel

kw.: 6-11 55 hoog+laag

2♥: n.kw.: 0-10 55 hoog+laag

kw.: 7-11 weak two

2♠: n.kw.: 0-11 5+♠

kw.: 7-11 weak two

2SA: 4-12, 55 ♥/♠ of ♣/♦

Tot slot nog een spel uit Brighton waarin de Zweden met hun systeem succes hadden:

Met de Hongaren op de noord-zuid plaatsen ging het biedverloop aldus:

West	Noord	Oost	Zuid
	pas	1♦	dbl
1♥	dbl	pas	1♣
pas	2♣	dbl	pas
3♣	3♦	pas	3♠
allen passen			

N/OV
 ♠ H 10 9 5
 ♥ 9
 ♦ V 9 5 3 2
 ♣ A 9 6

♠ V 4
 ♥ A V 10 7 6 4 2
 ♦ 7
 ♣ B 3 2

♠ 8 6 2
 ♥ H 5
 ♦ H 8 6 4
 ♣ V 10 8 5

♠ A B 7 3
 ♥ B 8 3
 ♦ A B 10
 ♣ H 7 4

Een fraai (?) staaltje van het moderne bieden, nietwaar? Na de start met ♦7 maakte Zuid tien slagen voor +170.

In de andere kamer, met Lindkvist-Falleenius op de noord-zuid plaatsen, ging het als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
	pas	pas	1♣
pas	2♥	pas	2♦
pas	3♥	pas	4♠
allen passen			

2♥ gaf ♠-steun aan (betekenis a., zie boven), waarna 2♠ afwijzend was. 3♥ vertelde vervolgens de singleton in ♥, waardoor zuid's kaart ineens veel mooier werd. 6 imps winst was het resultaat.

5 MINUTEN PROBLEEM deel V (slot)

♠ 4
 ♥ 8 5
 ♦ A B 9
 ♣ -

N

W O ♣9

Z

♠ A V 6 5
 ♥ 9
 ♦ 8
 ♣ -

Het hele spel:

♠ 4
 ♥ A 8 5 2
 ♦ A B 9 4
 ♣ H V B 6

♠ H B 10 8 7 3
 ♥ H 6
 ♦ V
 ♣ 10 9 8 4

♠ 9 2
 ♥ B 10 7 4
 ♦ H 10 7 6 3 2
 ♣ 5

♠ A V 6 5
 ♥ V 9 3
 ♦ 8 5
 ♣ A 7 3 2

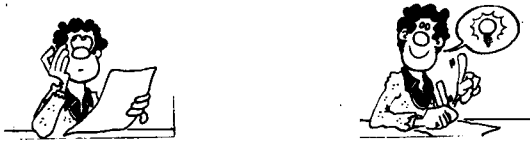
Uw plannetje om de schoppen aan west af te staan gaat mooi niet door. Maar misschien is er een herkansing als oost's tweede schoppen niet hoger is dan de 5. Dus ♠A en ♠5 na en in noord een harten weg. West speelt ♠7 en oost.... ♠2! Het spel is nu voorbij, maar dat had U natuurlijk allang gezien. Er zijn nog twee varianten over:
 1: West speelt ♠H en schoppen na. U bent nu

vier slagen kwijt (2 schoppen, ♥H en ♦V) en op ♦V komt oost genadeloos in een hartenruiten dwang.
 2: West weigert uw aantal verliezers in orde te maken en speelt meteen een kleine schoppen na! Geen nood, want nu moet oost ♥10 afgooien om ♥H gedekt te houden, zodat hij met ♥B ingegooid kan worden om in de ruitenvork te spelen!

KRYPTOGRAM

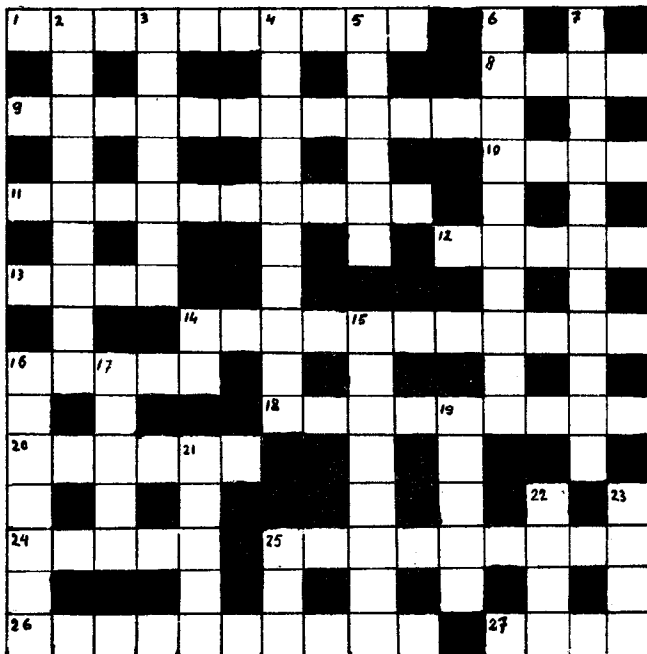
Emmy van Houten/Pim de Voegt

Een verheugende toename in de belangstelling voor het cryptogram geeft ook de makers weer een hoop inspiratie. Zelfs Cees Carlier (vanaf zijn ziekbed?) deed een gooi naar de maandprijs en krijgt die ook: een eervolle vermelding. Hier en daar zaten er nog wat foutjes (Ans, wist je niet dat visboeren altijd in Manta's rijden?). Dat een drukker een gravure een kopererts noemt zal wel een drukfoutje zijn, niet Hans? En het is een voorrecht om een honneur te krijgen. Goede oplossingen verder van Henk Boven in Engeland een Hoender Knallen en Loeki Ry Hem Eve (naar huis). Dit was de goede oplossing van STAR Kryptogram 33:

Horizontaal: 1:overloop;8:aalmoes; 9: gangbaar;10: manta;11:dop;12:drukkerij; 15:saneren;19:autoped; 21:puffen; 22: verkroppen; 23:down; 24:melktand; 25: basalt.

Vertikaal: 1:ooglid;2:rugzak;3:oratie;4: paradijs; 5:klampen;6:honneur; 7:ijssalon; 13:reutelen; 14: kopererts; 16:appel; 17:elf; 18:evenwel;20:doping; 23:das.

1. "Me pols ging omhoog door deze invitatie van me maat" (10)
8. Naar die vier streven wij (4)
9. fruitbiljetten (12)
10. een pluim op het water (4)
11. lekkernij met tegenstelling (10)
12. een heilige achter een extremiteit is extreem weinig bezittend (5)
13. bevat soms metaal en spat soms (4)
14. lagere edelen aan het wankelen brengen (11)
16. breekt op dit moment (5)
18. vochtig verzet (9)
20. moeder en vader in Frankrijk ontdekken samen stroom (6)
24. Italiaans dubbelgebakken (5)
25. attractie die verschrikkelijk snel lijkt (9)
26. arbeid met een klap toe om iets op te zoeken (10)
27. wat bridge maar is (4)

VERTIKAAL

2. De taille van een Noorderling is nauwelijks een verbetering (9)
3. zwaarte gast (7)
4. net zo stipt (10)
5. de nar gooide er met de pet naar, maar achteraf had hij er wel lol om (6)
6. hij hoort erbij (10)
7. als we het aan een steen kleven weet men dat we er nog zijn (11)
14. zichzelf, en neer (2)
15. vrije-tijds-nuk waar je beter van wordt (8)
16. we doen het en we gebruiken ze ervoor (7)
17. de verzorger let op spa (5)
19. laten horen dat je wil stappen? (5)
21. zij is een Spaanse vorstin (5)
22. met zo'n vogel kom je hogerop (4)
23. nobel deel (4)
25. onstuimig onnauwkeurig (3)

